Handleiding
Invullen Papieren formulieren
Landelijke Meetnetten
Vlinders en Libellen

De Vlinderstichting, Wageningen
Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag

Handleiding invullen papieren formulieren Landelijke Meetnetten Vlinders en Libellen

Tekst: Chris van Swaay
Tim Termaat
Calijn Plate

Rapportnummer:
VS2011.005

De Landelijke Meetnetten Vlinders en Libellen zijn een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), in opdracht van het Ministerie van EL&I (Gegevensautoriteit Natuur).

Coördinatie:

De Vlinderstichting
Postbus 506
6700 AM Wageningen
T 0317-467346
E meetnet@vlinderstichting.nl
I meetnet.vlinderstichting.nl

Centraal Bureau voor de Statistiek
Voorburg
www.cbs.nl

Deze publicatie kan worden geciteerd als:
Van Swaay, C.A.M., Termaat, T. & C.L. Plate (2011). Handleiding Invullen papieren formulieren Landelijke Meetnetten Vlinders en Libellen. Rapport VS2011.005, De Vlinderstichting, Wageningen & Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag.

Eerste druk, maart 2011

Inhoud

De meetnetten kort samengevat 4

Hoofdstuk 1 / Inleiding 6

Hoofdstuk 2 / Tellingen doorgeven via formulieren 7
- Voorkant van het telformulier van algemene en soortgerichte routes 7
- Pagina 2 van het algemene telformulier: Bezoekdata en telomstandigheden 9
- Pagina 3 tot en met 31: het aantal getelde vlinders of libellen 11
- Pagina 32: beheersactiviteiten 13
- De achterkant van het telformulier voor soortgerichte routes 14
- Telformulieren voor de telplots 15
- Opsturen 15
- Controle 15

Grote roodoogjuffer

De meetnetten kort samengevat

De meetnetten vlinders en libellen zijn twee verschillende projecten van twee verschillende diergroepen, maar omdat de methodes zo veel op elkaar lijken en beiden georganiseerd worden door De Vlinderstichting en het CBS, worden ze hier in één handleiding behandeld.

Aanmelding

- Iedereen kan meedoen.
- Enige randvoorwaarden zijn een basale kennis van de vlinders of libellen in uw omgeving en de mogelijkheid om alleen of samen met anderen eens per week (vlinders) of eens per twee weken (libellen) een half uurtje vrij te maken voor een telling (exclusief reistijd).
- Aanmelding kan via meetnetten@vlinderstichting.nl of telefonisch bij De Vlinderstichting (0317 467 346).

Voorwerk: het uitzetten van een route of telplot

- Zoek zelf een of enkele mogelijk tellocaties, eventueel na overleg met de coördinatoren bij De Vlinderstichting.
- Het is in de praktijk erg handig als de reistijd naar de route niet te lang is. Routes vlak bij huis of werk kunnen gemakkelijk 'even tussendoor' gelopen worden. Voor routes in natuurgebieden is vaak meer tijd nodig voor het heen- en terugreizen.
- Voor soortgerichte routes of telplots is het niet zo erg als ze wat verder weg liggen, omdat ze maar één of twee keer in een seizoen geteld hoeven worden.
- Een van de coördinatoren komt bij u langs om de route te beschrijven en alles door te spreken.

De mi-vlinder mag in het vlindermeetnet geteld worden (maar het hoeft niet).

Veldwerk: vlindertellingen

- Algemene routes:
    - Van april tot en met september wekelijks tellen.
    - Maar vaker mag ook, zelfs meerdere keren per dag.
    - Alleen tellen bij lekker weer.
    - Per sectie het aantal vlinders tellen tot 2,5 m opzij en tot 5 m voor en boven u.
- Soortgerichte routes:
    - De coördinator informeert u over de verwachte vliegtijd.
    - Minimaal drie wekelijkse tellingen, vier of vijf is nog beter.
    - Maar vaker mag ook, zelfs meerdere keren per dag.
- Telplots
    - Tel een of twee keer per jaar de eitjes en rupsen op uw telplot.

Veldwerk: libellentellingen

- Algemene routes:
    - Van mei tot en met september eens in de twee weken tellen. Vaker mag ook, zelfs meerdere keren per dag.
    - Alleen tellen bij lekker weer.
    - Kleine libellen tellen tot 2 m oever en 3 m water. Grote libellen tot 2 m oever en 5 m water.
    - Zeer jonge, vers uitgeslopen libellen niet meetellen.
- Soortgerichte routes:
    - De coördinator informeert u over de verwachte vliegtijd.
    - Minimaal drie tellingen, vier of vijf is nog beter.
    - Maar vaker mag ook, zelfs meerdere keren per dag.

Bureauwerk: het invoeren van de tellingen

- Vul het papieren formulier in. Deze handleiding vertelt u wat u moet doen.
- Wilt u online gaan invoeren? Download dan onze handleiding voor online invoer van http://www.vlindernet.nl/doc/Handleiding_meetnetten.pdf.

Veldparelmoervlinder

Hoofdstuk 1 / Inleiding

Met de Landelijke Meetnetten kunnen we de voor- en achteruitgang van onze vlinders en libellen op de voet volgen. We doen dit meestal door het tellen van volwassen vlinders of libellen, maar voor enkele soorten volgen we een andere methode. Zo kunnen we negatieve trends tijdig signaleren en proberen ten goede om te buigen. De basisinformatie moet echter van de mensen uit het veld komen. Deze handleiding legt uit hoe u kunt meedoen.

Vlinders en libellen zijn heel verschillende diergroepen, met heel verschillende eisen aan hun leefomgeving. Je moet ze ook op verschillende plekken zoeken, en vlindertellers zijn lang niet altijd libellentellers (en vice versa, al is er wel overlap). De telmethoden lijken echter zoveel op elkaar, dat we in deze handleiding beide meetnetten bespreken. Dat betekent dus niet dat u op een vlinderroute ook libellen moet gaan tellen of andersom: er zijn aparte vlinder- en libellenroutes en die moeten volgens hun eigen manier geteld worden.

In 1990 is De Vlinderstichting samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gestart met het Landelijk Meetnet Vlinders, in 1998 volgden de Libellen. Het **doel** van de meetnetten is: *actuele informatie verzamelen over de veranderingen in de vlinder- of libellenstand in Nederland*. Met meetnetten houden we de vinger aan de pols. De mogelijke oorzaken van veranderingen kunnen achterhaald worden. Daarom wordt verspreid over het hele land overal op dezelfde manier geteld.

Er kan op verschillende schaalniveaus naar de resultaten worden gekeken. Wanneer alle gegevens samen worden gevoegd, kun je op landelijke schaal laten zien hoe alle soorten in Nederland het doen. Maar ook meer gedetailleerde studies zijn mogelijk. Zo kan er ook op regionale of lokale schaal gekeken worden.

Voor soorten die nog maar in één of twee gebieden voorkomen, is monitoring zo mogelijk nog belangrijker. Immers, een klein foutje en de soort is weg. En dat willen we nu juist zo graag voorkomen.

Meetnetten moeten het hebben van de lange adem. Hoe langer zo'n project loopt, hoe meer je er mee kunt doen. En voor de afzonderlijke locaties geldt: hoe langer je telt, hoe meer inzicht je krijgt in de veranderingen en ontwikkelingen in je terrein.

De algemene handleiding (http://www.vlindernet.nl/doc/Handleiding_meetnetten.pdf) laat zien hoe u een route uitzet, wanneer en hoe u moet tellen en waar u op moet letten. Deze handleiding legt u uit hoe u uw tellingen via papieren formulieren kunt doorgeven.

Hoofdstuk 2 / Tellingen doorgeven via formulieren

Het is mogelijk om uw tellingen op papieren formulieren door te geven. Aan de hand van een ingevuld voorbeeldformulier worden de meest voorkomende vragen beantwoord. Er zijn aparte telformulieren voor vlinderroutes en voor libellenroutes, die qua indeling echter veel op elkaar lijken.

Het telformulier voor algemene routes is eigenlijk eerder een telboekje dan een formulier. Na twee pagina's met algemene vragen volgt een aantal bladzijden waarop de tellingen kunnen worden ingevuld. Tenslotte volgt nog een pagina om beheersactiviteiten aan te kunnen geven.
Het telformulier voor soortgerichte routes is een verkorte uitgave van dit telboekje. Er wordt tenslotte veel minder vaak geteld en het gaat maar om één soort. De eerste bladzijde van beide formulieren komt overeen, op de tweede kunnen alle overige gegevens ingevuld worden.
Voor afbeeldingen uit het telformulier die u in dit hoofdstuk ziet zijn steeds vlinderroutes als voorbeeld genomen. Het telformulier van libellenroutes ziet er echter geheel vergelijkbaar uit.

Voorkant van het telformulier van algemene en soortgerichte routes

De eerste pagina van het telformulier bevat algemene vragen over de route en de hoofdteller. Op de volgende bladzijde wordt een voorbeeld gegeven van pagina 1 van een ingevuld telformulier.

Vraag 1 tot en met 6
In de meeste gevallen zit op het formulier een sticker met hierop de gegevens die bekend zijn over de route en de hoofdteller. In dat geval hoeft u alleen te controleren of de gegevens juist zijn. Als u fouten vindt, kunt u de juiste gegevens invullen bij de betreffende vraag.
Als er geen sticker geplakt is moet u alle vragen beantwoorden, eventueel in overleg met de coördinator.

Vraag 7: Aanzienlijke wijzigingen t.o.v. vorig jaar
Bij deze vraag kunt u aangeven of er grote veranderingen in de route zijn opgetreden ten opzichte van vorig jaar. Deze vraag is alleen van belang als u het vorige teljaar ook de route gelopen heeft.

Er zijn drie typen wijzigingen:
- wijzigingen in beheer, bijvoorbeeld:
    - vorig jaar werd het terrein gemaaid, maar men is overgestapt op runderbegrazing;
    - het heideveld is de afgelopen winter geplagd;
    - het waterlichaam waarlangs uw route loopt is geschoond of gebaggerd;
- wijzigingen in milieu-omstandigheden, bijvoorbeeld:
    - u loopt een route in een park en de gemeente besluit te stoppen met gif spuiten tegen onkruid;
    - het waterschap heeft een sluis geplaatst in de
    - beek waarlangs uw route loopt, waadoor het water minder snel stroomt;

- wijzigingen in beplanting/biotoop, bijvoorbeeld:
    - er is een flink stuk bos gekapt;
    - in het kader van natuurontwikkeling wordt het zomerdijkje waarover uw route ligt afgegraven;
    - het wateroppervlak is bedekt geraakt met algenflab, kroos, of kroosvaren.

Als u een of meer van deze vragen met JA heeft beantwoord, kunt u daaronder aangeven op welke secties wat gebeurt is. Probeert u hier met uw eigen woorden zo kort mogelijk een omschrijving te geven.

Natuurlijk kunnen er ook dingen gebeurd zijn die zich niet zo eenvoudig in een van de drie categorieën laten vatten. Kruist u in dat geval dan toch één van hokjes aan, want bij de omschrijving kunt u meer in detail aangeven wat er precies aan de hand is.

Tenslotte is nog ruimte voor eventuele opmerkingen. Als u hier de namen en adressen van de andere tellers noteert, kunnen wij ervoor zorgen dat zij ook de nieuwsbrieven en jaarverslagen ontvangen.

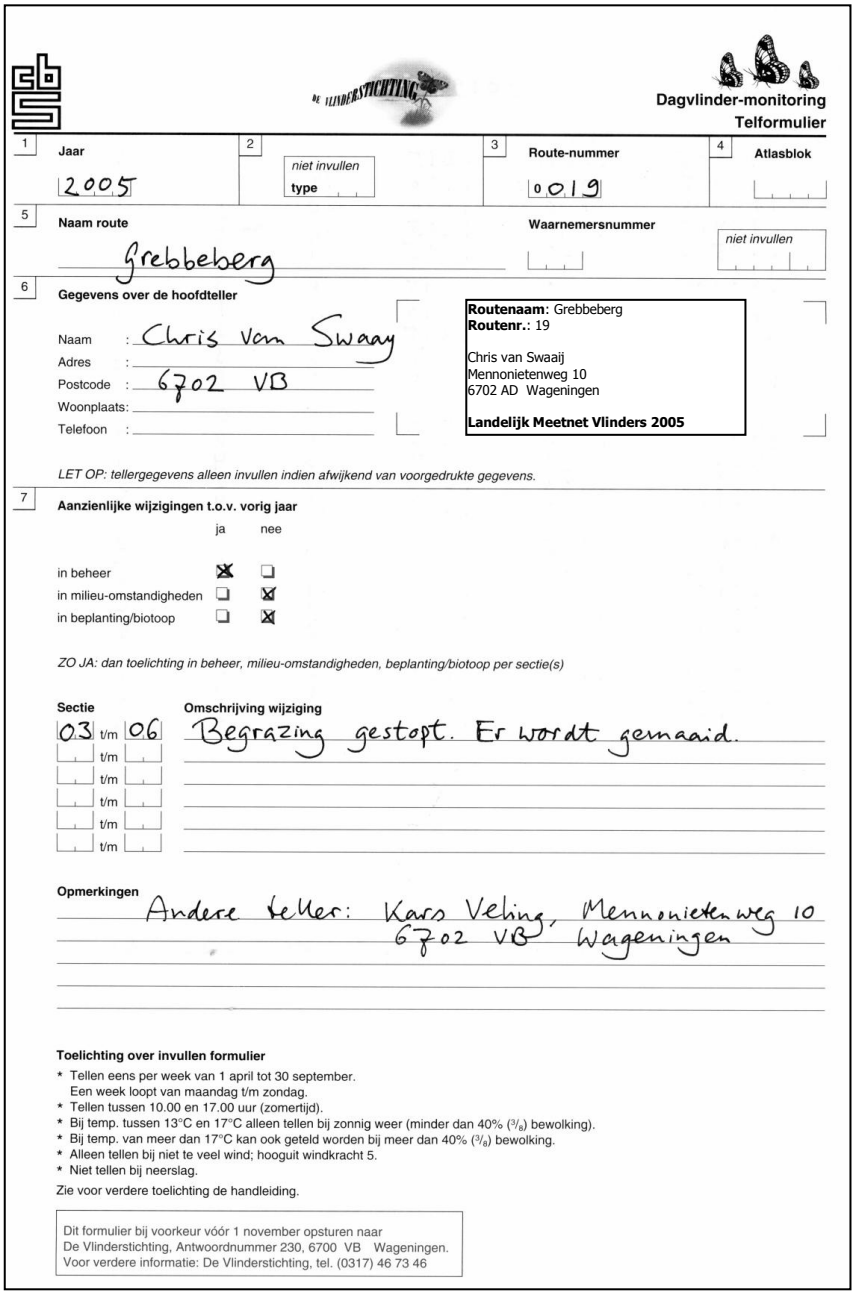

DE VLINDERSTICHTING

Dagvlinder-monitoring
Telformulier

1 Jaar: 2005
2 niet invullen — type
3 Route-nummer: 0019
4 Atlasblok
5 Naam route: Grebbeberg
Waarnemersnummer
niet invullen
6 Gegevens over de hoofdteller
Naam: Chris Van Swaay
Adres:
Postcode: 6702 VB
Woonplaats:
Telefoon:

Routenaam: Grebbeberg
Routenr.: 19

Chris van Swaaij
Mennonietenweg 10
6702 AD Wageningen

Landelijk Meetnet Vlinders 2005

LET OP: tellergegevens alleen invullen indien afwijkend van voorgedrukte gegevens.

7 Aanzienlijke wijzigingen t.o.v. vorig jaar

	ja	nee
in beheer	☒	☐
in milieu-omstandigheden	☐	☒
in beplanting/biotoop	☐	☒

ZO JA: dan toelichting in beheer, milieu-omstandigheden, beplanting/biotoop per sectie(s)

Sectie			Omschrijving wijziging
03	t/m	06	Begrazing gestopt. Er wordt gemaaid.
	t/m		
	t/m		
	t/m		
	t/m		
	t/m		

Opmerkingen
Andere teller: Kars Veling, Mennonietenweg 10 6702 VB Wageningen

Toelichting over invullen formulier
* Tellen eens per week van 1 april tot 30 september. Een week loopt van maandag t/m zondag.
* Tellen tussen 10.00 en 17.00 uur (zomertijd).
* Bij temp. tussen 13°C en 17°C alleen tellen bij zonnig weer (minder dan 40% (3/8) bewolking).
* Bij temp. van meer dan 17°C kan ook geteld worden bij meer dan 40% (3/8) bewolking.
* Alleen tellen bij niet te veel wind; hooguit windkracht 5.
* Niet tellen bij neerslag.

Zie voor verdere toelichting de handleiding.

Dit formulier bij voorkeur vóór 1 november opsturen naar
De Vlinderstichting, Antwoordnummer 230, 6700 VB Wageningen.
Voor verdere informatie: De Vlinderstichting, tel. (0317) 46 73 46

Pagina 2 van het algemene telformulier: Bezoekdata en telomstandigheden

Op de volgende bladzijde wordt een voorbeeld gegeven van pagina 2 van een ingevuld telformulier.

Vraag 8: bezoekdata
Voor elke keer dat de route gelopen is vult u een regel in met achtergrondgegevens over de telomstandigheden.

Dag mnd jaar
Dag, maand en jaar van de teldag worden ingevuld.

Begintijd en Eindtijd
Zowel de begin- als de eindtijd van de telling moet worden aangegeven.

Temp. °C
Hier moet de gemiddelde buitentemperatuur tijdens het lopen van de route worden aangegeven.

Bewolking
Het gedeelte van de lucht dat bedekt is met bewolking moet worden geschat in achtste delen nauwkeurig, dus een 0 invullen bij onbewolkt weer en een 4 voor half bewolkt weer.

Windkracht
Er wordt een schatting gemaakt van de windkracht in Beaufort. Als het meer dan windkracht 5 is, wordt er niet geteld. Hiervoor geldt de volgende beschrijving:

Windkracht	Beschrijving
1	Wind zichtbaar aan rookpluimen, niet aan windvaan
2	Windvaan beweegt, wind voelbaar aan het gelaat
3	Bladeren en twijgen voortdurend in beweging
4	Kleine takken bewegen, stof en papier dwarrelen op
5	Kleine takken met bladeren maken zwiepende bewegingen, gekuifde golven op het water
6	Grote takken bewegen, er mag niet meer geteld worden

8

Bezoekdata route-nummer 0 0 1 9

Bezoek-volgnummer	Dag mnd jaar	Begintijd	Eindtijd	Temp. °C	Bewolking*	Windkracht*
01	04 04 05	12 00	12 15	16	1	2
02	12 04 05	13 00	13 20	14	0	3
03	18 04 05	11 00	11 30	20	1	1
04	27 04 05	11 40	12 05	19	2	2
05	11 05 05	14 30	15 05	21	3	3
06	19 05 05	11 10	11 45	18	3	5
07	27 05 05	13 15	13 40	21	1	2
08	30 05 05	14 00	14 45	22	6	3
09	09 06 05	11 00	11 50	25	3	2
10	16 06 05	13 30	14 30	18	1	3
11	19 06 05	11 20	12 00	25	0	3
12	30 06 05	13 30	14 15	18	0	3
13	04 07 05	11 30	11 50	23	4	3
14	12 07 05	13 00	13 35	20	2	5
15	24 07 05	14 10	14 50	21	4	3
16	04 08 05	10 45	11 30	22	2	3
17	10 08 05	16 15	16 50	18	3	5
18	21 08 05	11 30	12 10	24	2	2
19	30 08 05	12 05	12 40	19	4	4
20	05 09 05	12 30	13 10	18	2	4
21	13 09 05	11 30	11 50	17	0	1
22	26 09 05	16 00	16 20	18	3	2
23	18 08 05	14 25	14 45	19	6	4
24						
25						
26						
27						
28						
29						

Opmerkingen

Bezoek 23 (18-08-05) kon ik pas later binnen gekregen.

Toelichting

* Bezoekdata ook invullen als er wel is gelopen maar geen vlinders zijn gezien.
* Bewolking in achtste delen, dus onbewolkt wordt 0, half bewolkt 4 en geheel bewolkt 8.
* De windkracht wordt geschat, bij meer dan 5 wordt niet geteld.
  De volgende beschrijving wordt aangehouden:
  1. Wind zichtbaar aan rookpluimen, niet aan windvaan.
  2. Windvaan beweegt, wind voelbaar aan gelaat.
  3. Bladeren en twijgen voortdurend in beweging.
  4. Kleine takken bewegen, stof en papier dwarrelen op.
  5. Kleine takken met bladeren maken zwaaiende bewegingen, gekuifde golven op het water.
  6. Grote takken bewegen: er mag niet meer geteld worden.

Pagina 3 tot en met 31: het aantal getelde vlinders of libellen

Op de volgende bladzijde wordt een voorbeeld gegeven van een van deze pagina's in een ingevuld telformulier.

Vraag 9: waargenomen aantallen per sectie per telling
Voor elk keer dat u de route gelopen heeft, vult u een bladzijde in met de waargenomen vlinders of libellen. De achtergrondgegevens zijn al ingevuld op pagina 2. Let erop dat het bezoek-volgnummer en de datum overeenkomen.
Per soort geeft u voor iedere sectie aan hoeveel vlinders of libellen u gezien heeft. Een aantal soorten staat voorgedrukt, terwijl de mogelijkheid bestaat om soorten toe te voegen. Aan de rechterzijde van het formulier staan de meest voorkomende 'bijschrijfsoorten' met de bijbehorende code vermeld.
Het is de bedoeling dat hier alleen het aantal waargenomen vlinders of libellen met een cijfer wordt gegeven, dus niet 'turven' of een geslachtsaanduiding erbij schrijven.

dus niet:	**maar wel:**
III	3
2m	2
1%	1
2♂+3♀	5
x	het aantal vlinders, bv. 1
z.a.	het aantal vlinders, bv. 52
enkele	het aantal vlinders, bv. 4

Natuurlijk kan het ook wel eens gebeuren dat u de route wel loopt, maar geen vlinders ziet. In dat geval kunt u bovenaan de lijst met soortnamen het vakje aankruisen bij 'Wel gelopen, niets gezien'.
Vergeet niet om de bovenste regel met bezoek-volgnummer, datum, waarnemer en routenummer in te vullen.

9

Bezoek-volgnummer 07

Datum (dag mnd jaar) 27 05 05

Waarnemersnummer D4.1

Naam Chris van Swaay

Route-nummer 0.019

Soortnaam	Code	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
❑ Wel gelopen, niets gezien	0000																				
Geelsprietdikkopje	0003																				
Zwartsprietdikkopje	0004																				
Groot dikkopje	0007																				
Citroenvlinder	0027																				
Groot koolwitje	0029																				
Klein koolwitje	0030					2		1		2											
Klein geaderd witje	0031	3			1		2	2	1				4								
Oranjetipje	0033	4	1	2			1				1			3							
Eikenpage	0037																				
Kleine vuurvlinder	0041																				
Heideblauwtje	0049																				
Bruin blauwtje	0052					1					3										
Icarusblauwtje	0053				1					3	6	9									
Boomblauwtje	0056	2																			
Atalanta	0068																				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Distelvlinder	0069																				
Kleine vos	0070																				
Dagpauwoog	0073																				
Gehakkelde aurelia	0074																				
Landkaartje	0075	1	1					1	2												
Kleine parelmoervlinder	0081																				
Bont zandoogje	0091																				
Argusvlinder	0092																				
Koevinkje	0095																				
Hooibeestje	0098									3	2										
Oranje zandoogje	0100																				
Bruin zandoogje	0101																				
Heivlinder	0106																				
Gele luzernevlinder	0024							1													

Soortnaam	Code
Spiegeldikkopje	0001
Bont dikkopje	0002
Kommavlinder	0006
Bruin dikkopje	0008
Aardbeivlinder	0012
Koninginnenpage	0019
Boswitje	0021
Gele luzernevlinder	0024
Oranje luzernevlinder	0026
Groot geaderd witje	0028
Resedawitje	0032
Groentje	0035
Sleedoornpage	0036
Bruine eikenpage	0038
Bruine vuurvlinder	0044
Dwergblauwtje	0047
Veenbesblauwtje	0051
Bleek blauwtje	0054
Klaverblauwtje	0055
Heidegentiaanblauwtje	0058
Pimpernelblauwtje	0061
Donker pimpernelblauwtje	0062
Kleine ijsvogelvlinder	0064
Grote weerschijnvlinder	0066
Grote vos	0071
Rouwmantel	0072
Veenbesparelmoervlinder	0076
Zilveren maan	0077
Duinparelmoervlinder	0082
Grote parelmoervlinder	0084
Keizersmantel	0085
Bosparelmoervlinder	0090
Veenhooibeestje	0099
Kleine heivlinder	0107
Dambordje	0109
Steppeparelmoervlinder	0111

Pagina 32: beheersactiviteiten

Onder aan deze bladzijde wordt een voorbeeld gegeven van de laatste pagina van een ingevuld telformulier.

Vraag 10: Beheeractiviteiten

Door het jaar heen vinden af en toe beheermaatregelen plaats. Graslanden worden op een bepaald moment gemaaid, een stukje bos gekapt of een poel wordt opgeschoond. Dit heeft natuurlijk invloed op het aantal vlinders of libellen dat u telt. Als u kunt zien dat zo'n beheeractiviteit heeft plaatsgevonden sinds het vorige bezoek, kunt u dat hier aangeven. Vul bij het bezoek-volgnummer de code voor de beheeractiviteit in bij de betreffende secties. Dit gebeurt slechts eenmaal, ondanks het feit dat ook de daarop volgende weken de invloed van de maatregelen nog duidelijk te zien is aan de telresultaten. Het gaat hier om het moment dat de beheermaatregel is uitgevoerd. Als deze later nog een keer herhaald wordt (er kan bijvoorbeeld gemaaid worden in juni en in augustus), moet u dit uiteraard dan weer aangeven.

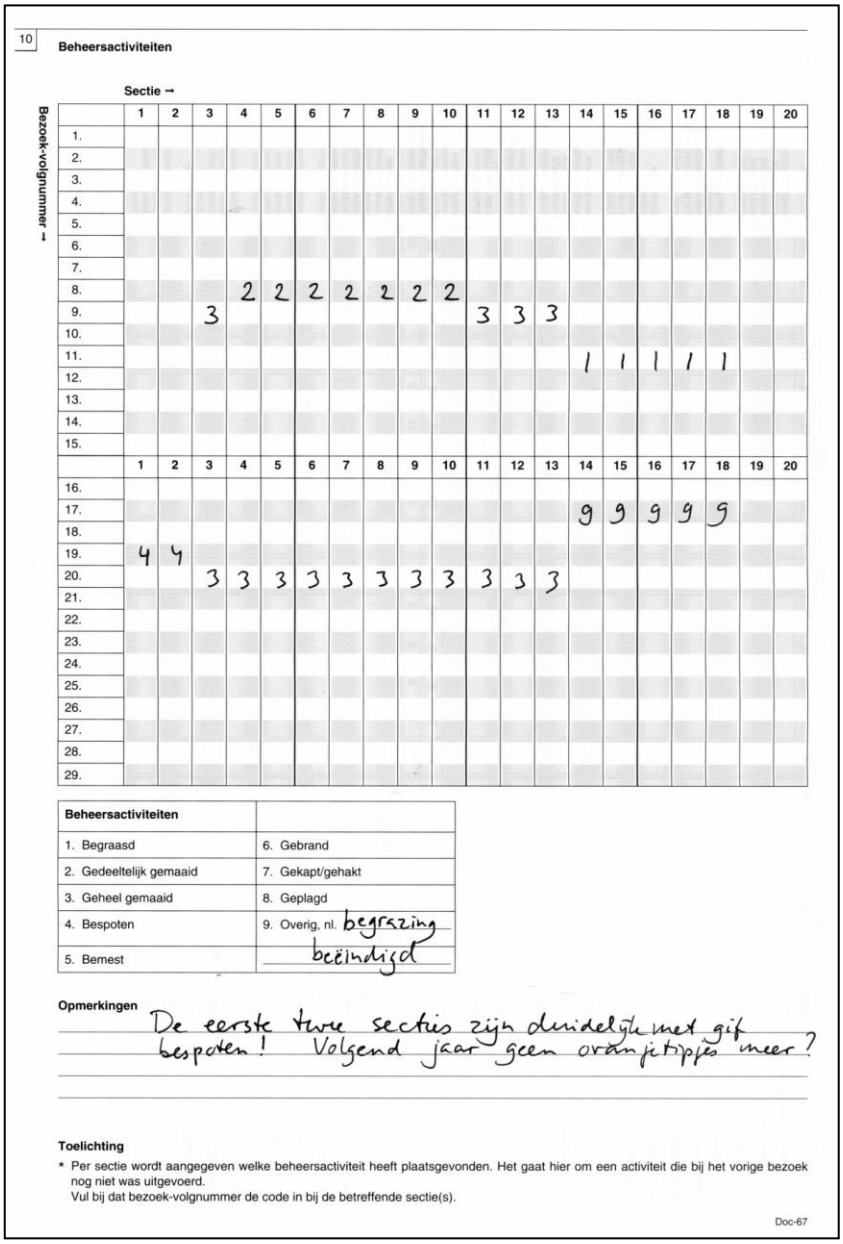

10 **Beheersactiviteiten**

Sectie →

Bezoek-volgnummer ↓	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1.																				
2.																				
3.																				
4.																				
5.																				
6.																				
7.																				
8.				2	2	2	2	2	2	2										
9.			3								3	3	3							
10.																				
11.														1	1	1	1	1		
12.																				
13.																				
14.																				
15.																				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
16.																				
17.														9	9	9	9	9		
18.																				
19.	4	4																		
20.			3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3							
21.																				
22.																				
23.																				
24.																				
25.																				
26.																				
27.																				
28.																				
29.																				

Beheersactiviteiten	
1. Begraasd	6. Gebrand
2. Gedeeltelijk gemaaid	7. Gekapt/gehakt
3. Geheel gemaaid	8. Geplagd
4. Bespoten	9. Overig, nl. begrazing beëindigd
5. Bemest	

Opmerkingen De eerste twee secties zijn duidelijk met gif bespoten! Volgend jaar geen oranjetippes meer?

Toelichting

* Per sectie wordt aangegeven welke beheersactiviteit heeft plaatsgevonden. Het gaat hier om een activiteit die bij het vorige bezoek nog niet was uitgevoerd.
Vul bij dat bezoek-volgnummer de code in bij de betreffende sectie(s).

Doc-67

De achterkant van het telformulier voor soortgerichte routes

Als u een soortgerichte route telt, vindt u op de achterzijde een verkorte versie van het hierboven beschreven telboekje. Hieronder vindt u een ingevulde voorbeeldpagina. De vragen komen verder ook overeen met die van het algemene formulier, zodat u voor meer informatie daar terecht kunt.

Soortnaam	Code	Waarnemersnr.	Naam	Route-nummer
Zilveren maan	0077	BX6	M. Wallis de Vries	0123

8 Bezoekdata

volgnr.	Dag	Mnd	Jaar	Begintijd	Eindtijd	Temp. °C	Bewolking	Windkracht
1.	26	05	2005	1210	1300	18	2	3
2.	02	06	2005	1140	1210	24	0	2
3.	09	06	2005	1100	1145	23	4	3
4.	18	06	2005	1105	1145	24	0	3
5.	24	06	2005	1600	1640	20	1	1
6.								
7.								
8.								

Bezoekdata: ook invullen als er wel is gelopen maar geen vlinders zijn gezien.

9 Aantallen per sectie

wel gelopen, niets gezien	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. ☐		1						2												
2. ☐			1						1											
3. ☐			2					1	2											
4. ☐		2					1													
5. ☒																				
6. ☐																				
7. ☐																				
8. ☐																				

10 Beheersactiviteit

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1.																				
2.																				
3.																				
4.																				
5.																				
6.																				
7.																				
8.																				

Beheeractiviteiten	
1. Begraasd	6. Gebrand
2. Gedeeltelijk gemaaid	7. Gekapt/gehakt
3. Geheel gemaaid	8. Geplagd
4. Bespoten	9. Overig, nl.
5. Bemest	

Opmerkingen

Weinig nectaraanbod!

Toelichting

* Per sectie wordt aangegeven welke beheeractiviteit heeft plaatsgevonden. Het gaat hier om een activiteit die bij het vorige bezoek nog niet was uitgevoerd.
Vul bij dat bezoek-volgnummer de code in bij de betreffende sectie.

Telformulieren voor de telplots

Voor sommige vlindersoorten worden eitjes of rupsen geteld in telplots. Het noteren van de resultaten van deze telplot-tellingen gebeurt op speciale formulieren.

Vraag 1 tot en met 7

De voorzijde van het formulier (vraag 1 tot en met 7) komt helemaal overeen met de eerste bladzijde van de telformulieren voor de vlindertellingen (hoofdstuk 5). Vraag 8, 9 en 10 staan op de achterzijde van het formulier.

Vraag 8: Bezoekdata

Voor elk bezoek dat u aan de plot brengt vult u de datum in en hoe laat u met het zoeken naar de eitjes en rupsen begonnen en gestopt bent.

Vraag 9: Aantal eitjes of rupsen per plot

Vul het aantal getelde eitjes of rupsen hier in. Denk eraan om ook als u geen eitjes of rupsen gevonden heeft hier een '0' in te vullen en het formulier naar De Vlinderstichting terug te sturen.

Vraag 10: Aantal planten

Vul bij het gentiaanblauwtje in hoeveel bloemknoppen en stengels van de klokjesgentiaan aanwezig zijn in het telplot. Bij de grote vuurvlinder kunt u het aantal waterzuringplanten aangeven.

Opsturen

Na afloop van het seizoen leveren alle tellers hun waarnemingen in bij de hoofdteller. Die vult deze tellingen samen met zijn eigen tellingen in op het telformulier en stuurt het in oktober op naar:

De Vlinderstichting
Antwoordnummer 230
6700 VB Wageningen

Dat kan in een ongefrankeerde enveloppe. De coördinatoren voeren een eerste controle uit en vragen eventuele onduidelijkheden na. Dan worden de formulieren naar het CBS gestuurd, waar de gegevens in de computer ingevoerd worden.

Controle

De gegevens worden na ontvangst van het telformulier gecontroleerd. Daarbij wordt onder andere gekeken of aan de randvoorwaarden wat betreft tijd en weer is voldaan. Ook wordt gekeken of de opgegeven aantallen van een soort niet opvallend hoog zijn (bijvoorbeeld 40 grote weerschijnvlinders of gewone bronlibellen in één sectie) en of een vlinder of libel op een plaats is waargenomen buiten zijn tot nu toe bekende verspreidingsgebied. Ook de vliegtijd van de vlinder of libel wordt bij deze controle betrokken.
Als u een melding voor een onwaarschijnlijkheid krijgt, wil dat absoluut niet zeggen dat het een onjuistheid is! Deze controle is bedoeld om verschrijvingen en typefouten te ontdekken en te herstellen.
U krijgt een uitdraai van de door u ingeleverde gegevens toegestuurd, controleert deze en stuurt vervolgens het controleformulier terug. In het bestand worden de verbeteringen en aanvullingen aangebracht.

Het lijkt een zeer omslachtige gang van zaken, maar hierdoor bestaat er een redelijke zekerheid dat de door u verzamelde gegevens op een goede manier in het bestand zijn opgenomen. Bovendien kunt u de uitdraai behouden, zodat u zelf geen archief hoeft te maken.

Landelijke Meetnetten Vlinders en Libellen

Gaat de vlinderstand in ons land achteruit en heeft dat te maken met verdroging of vermesting? Worden er in het noorden minder libellen waargenomen dan in het zuiden ? Zal de zilveren maan zich in dit terrein herstellen nu er op ander moment gemaaid wordt? Hoe zal de speerwaterjuffer reageren op de maatregelen?

Om dit soort vragen te kunnen beantwoorden, is De Vlinderstichting in 1990 samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gestart met het Landelijk Meetnet Vlinders, in 1998 gevolgd door het Landelijk Meetnet Libellen. Het doel van deze projecten is: *actuele informatie verzamelen over de veranderingen in de vlinder- en libellenstand in Nederland.* Met deze meetnetten houden we zo de vinger aan de pols. De mogelijke oorzaken van veranderingen kunnen achterhaald worden. Daarom worden verspreid over het hele land routes uitgezet die overal op dezelfde manier worden geteld. Gedurende het hele seizoen wordt elke week genoteerd welke soorten er voorkomen en in welke aantallen.

Iedereen die mee wil doen kan contact opnemen met een van de coördinatoren van De Vlinderstichting.

De Vlinderstichting
Postbus 506
6700 AM Wageningen
T 0317-467346
E meetnet@vlinderstichting.nl
I meetnet.vlinderstichting.nl